

**Regulamin dyplomowania na kierunku
Zarządzanie Dziedzictwem Kultury i Ochrona Zabytków
na Wydziale Historycznym
Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**

zatwierdzony przez Radę Kolegium I w dniu 30 stycznia 2024 r.

§1

Podstawy prawne

1. Ustawa z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 poz. 478 ze zm.).
2. Regulamin Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Załącznik Nr 1 do Uchwały nr 45/2022/2023 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2023 r. (<https://www.ukw.edu.pl/download/57355/regulamin-studi%C3%B3w-2023.pdf>).
3. Zarządzenie Nr 53/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13378/53_Zarz%C4%85dzenie_APD.pdf).
4. Procedura dyplomowania na stadiach pierwszego i drugiego stopnia w Kolegium I Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zatwierdzona przez Radę Kolegium w dn. 12 września 2023 r.

§2

Egzamin dyplomowy

1. Warunkiem koniecznym do przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów, przedłożenie pracy dyplomowej, uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji tej pracy i negatywny wynik badania Jednolitym Systemem Antyplagiatowym (JSA).
2. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej w języku polskim.
3. Egzamin dyplomowy składa się z trzech części:
  - prezentacji przez studenta/studentkę pracy dyplomowej,
  - odpowiedzi na problem postawiony przez promotora,

- odpowiedzi na problem postawiony przez recenzenta.
4. Prezentacja przez studenta/studentkę pracy dyplomowej dotyczy:
    - zasadności podjęcia badań i celów badawczych,
    - zakresu merytorycznego,
    - stanu dotychczasowych badań związanych z problematyką pracy,
    - charakterystyki literatury i materiałów wykorzystanych w pracy,
    - zastosowanych metod,
    - własnego zaangażowania w realizację podjętego tematu,
    - odniesienia się do recenzji pracy,
    - wniosków wpływających z realizacji zagadnienia badawczego.
  5. Pytania na egzaminie dyplomowym są formułowane na podstawie listy problemów określonych w załącznikach do niniejszego *Regulaminu* i udostępnionych studentom na stronie internetowej WH.
  6. Egzamin dyplomowy powinien wykazać, że student/studentka:

Potrafi w sposób logiczny i spójny, posługując się językiem specjalistycznym dokonać prezentacji przygotowanej pracy dyplomowej, zgodnie z przytoczonymi wyżej wymogami.

Potrafi udzielić w sposób spójny i wyczerpujący odpowiedzi na pytania z zakresu problemów określonych w załącznikach do niniejszego *Regulaminu* dla kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków odpowiednio dla I i II stopnia.
  7. Każda z części egzaminu jest oceniana osobno. Warunkiem zdania egzaminu dyplomowego jest uzyskanie przez studenta/studentkę ocen pozytywnych za prezentację pracy dyplomowej oraz za odpowiedzi na wszystkie zadane przez członków Komisji pytania.
  8. Ocenę egzaminu dyplomowego stanowi ocena wyliczona zgodnie z algorytmem zamieszczonym w *Regulaminie studiów uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy*, na podstawie średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w trakcie egzaminu.

§3

Praca dyplomowa

1. Praca dyplomowa (licencjacka i magisterska) jest dysertacją pisemną o charakterze naukowym. Temat i treść pracy dyplomowej muszą być oryginalne i zgodne z kierunkiem studiów. Prace dyplomowe są pracami indywidualnymi studenta/studentki i stanowią jego/jej własność intelektualną. Odzwierciedlają osiągnięte efekty uczenia się w zakresie przewidzianym programem studiów na kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków oraz mieszczą się tematycznie w dyscyplinie Historia.
2. Temat pracy dyplomowej ustala promotor pracy wraz ze studentem/studentką. Temat musi być zgodny z naukowymi kompetencjami promotora, powinien też być zgodny z zainteresowaniami naukowymi studenta/studentki.

3. Temat pracy dyplomowej musi być zatwierdzony przez Radę Kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochroną Zabytków w terminach zgodnych z Procedurą Dyplomowania Kolegium I.

§4

Praca licencjacka

1. Praca licencjacka dowodzi opanowania przez studentkę/studenta warsztatu naukowego historyka/ historyka sztuki/archeologa; przedstawia w sposób rzetelny, wyczerpujący, spójny i klarowny, w postaci właściwej dla pisemnych prac naukowych (budowanie hipotez, argumentacja, wnioskowanie), wybrane zagadnienie w oparciu o podstawową literaturę przedmiotu i/lub dokumentację zabytkoznawczą (rysunek techniczny, fotografia, zasoby archiwalne i muzealne); wykazuje pogłębioną znajomość prezentowanego zagadnienia oraz umiejętność korzystania z zawartych w niej ustaleń w sposób krytyczny.
2. Praca licencjacka powinna mieć postać rozprawy naukowej i w swej głównej części być opracowaniem niewielkiego (np. jednostkowego) zagadnienia badawczego na wybranym materiale. Praca licencjacka ma charakter analityczny, a nie tylko przeglądowy, sprawozdawczy czy systematyzujący istniejące już ustalenia.
3. Praca powinna zawierać:
  - 1) pod względem merytorycznym:
    - a) jasno sformułowany problem badawczy (wraz z pytaniami i/lub hipotezami badawczymi), cel pracy oraz dokładnie wyznaczony obszar tematyczny,
    - b) rozwiązanie problemu badawczego wraz z wnioskami płynącymi z badań,
    - c) odniesienie do wykorzystanej literatury przedmiotu,
    - d) omówienie stanu badań nad podejmowanym zagadnieniem.
  - 2) pod względem formalnym
    - a) tytuł pracy określający przedmiot badań i jego umiejscowienie w czasie i przestrzeni,
    - b) spis treści wraz z numerami stron odpowiadający podziałowi pracy
    - c) część merytoryczną obejmującą:
      - wstęp: przedstawienie celu i problematyki pracy, stanu badań, podstawy źródłowej, wykorzystanych metod badawczych, struktury pracy,
      - rozdziały i podrozdziały merytoryczne pracy,
      - wnioski końcowe,
      - przypisy i bibliografię odnoszące się do wykorzystanej literatury
      - ponumerowany spis wykorzystanych materiałów ilustracyjnych (zdjęć, rycin, tabel, wykresów, map itp.) wraz ze źródłami,
      - ewentualne aneksy (np. wykorzystane narzędzia badawcze: formularze ankiet, scenariusze wywiadów).
4. Praca licencjacka powinna spełniać następujące wymogi edytorskie:
  - w części merytorycznej praca licencjacka powinna liczyć nie mniej niż 60 tysięcy znaków wraz ze spacjami, nie licząc tabel, ilustracji i bibliografii,
  - format A4, czcionka Times New Roman 12 pkt., interlinia 1,5 pkt.,

- system przypisów powinien być spójny i jednolity w całej pracy, zgodny z wybraną konwencją stosowaną w pracach naukowych
  - bibliografia powinna mieć układ alfabetyczny (bez numerowania). Bibliografię można podzielić na podmiotową i przedmiotową. Osobno należy wymienić źródła internetowe (z dokładnym adresem strony i datą dostępu) oraz wykaz omawianych filmów i/lub spektakli teatralnych (z nazwiskiem reżysera i datą premiery),
  - praca wraz z załącznikami zapisana w formacie zgodnym z wymaganiami systemu APD używanego na UKW,
  - strona tytułowa zgodna ze wzorcem określonym przez obowiązujące Zarządzenie Rektora UKW regulujące tę kwestię;
5. Dokonując merytorycznej oceny pracy, należy wskazać zarówno jej zalety i wady, odpowiednio je uzasadniając. Praca licencjacka oceniania jest pod względem:
- zgodności treści pracy z jej tytułem,
  - prawidłowości przyjętego układu pracy (liczba i zawartość rozdziałów uzasadniona analizowanym problemem, spójność i logika przyjętego układu),
  - poprawności merytorycznej pracy (referowanie stanu badań, kompletność tezy, umiejętność formułowania problemu badawczego, prawidłowy dobór i zastosowanie metod, technik i narzędzi badawczych właściwych dla podjętej w pracy problematyki),
  - umiejętności doboru i wykorzystania literatury i źródeł,
  - oceny formalnej pracy pod względem poprawności językowo-stylistycznej (także ortograficznej i interpunkcyjnej) oraz poprawności techniki pisania pracy (aparat naukowy, odsyłacze, tabele, spisy itp.).

§5

Praca magisterska

1. Praca magisterska ma charakter pracy badawczej, wykazuje opanowanie przez osobę studiującą umiejętności sformułowania i rozwiązania problemu badawczego na podstawie krytyki i interpretacji źródeł (archeologiczne, historyczne lub artystyczne). Powstaje z wykorzystaniem odpowiednich metod właściwych dla badań archeologicznych i /lub historycznych (w tym historii sztuki), w oparciu i przy wykorzystaniu ustaleń dogłębnie zapoznanego stanu badań. Student/studentka wykazuje umiejętność rozwiązania problemu badawczego w oparciu o indywidualny projekt badawczy, materiał źródłowy lub/i dokumentację dotyczącą zasobów dziedzictwa kulturowego. Zawarte w pracy analizy mają charakter krytyczny, a osiągnięte wyniki badań prezentowane są w sposób rzetelny, wyczerpujący i spójny, w sposób właściwy dla pisemnych prac naukowych.
2. Temat i treść pracy magisterskiej musi być oryginalny i zgodny z kierunkiem studiów. Nie może powielać tematu innej pracy napisanej wcześniej na Wydziale Historycznym UKW (także pracy licencjackiej danego magistranta, jeżeli nie stanowi jej uzasadnionego rozwinięcia lub innego ujęcia tematu).
3. Praca magisterska powinna być kompletnym opisem zagadnienia badawczego na wybranym materiale oraz próbą usytuowania tego zagadnienia na tle aktualnego stanu

badan w danym obszarze badawczym. Ma charakter analityczny i problemowy. Powinna zawierać krytyczną analizę źródeł lub stanowić monografię określonego zjawiska kulturowego. Dopuszczalne są prace stanowiące opis projektu przeprowadzonego samodzielnie przez dyplomanta (np. inicjatywy społecznej, imprezy kulturalnej, projektu szlaku kulturowego, projektu wystawy, koncepcji parku kulturowego, dokumentacji obszaru o wartościach kulturowych, itp.).

4. Praca powinna zawierać:

1) pod względem merytorycznym:

- a) jasno sformułowany problem badawczy (wraz z pytaniami i/lub hipotezami badawczymi), cel pracy oraz ściśle wyznaczony obszar tematyczny,
- b) omówienie wykorzystanych metod, technik i narzędzi badawczych,
- c) rozwiązanie problemu badawczego wraz z wnioskami płynącymi z badań,
- d) odniesienie do wykorzystanej literatury przedmiotu,
- e) omówienie stanu badań nad podejmowanym zagadnieniem.

2) pod względem formalnym:

- a) tytuł pracy określający przedmiot badań i jego umiejscowienie w czasie i przestrzeni,
- b) spis treści wraz z numerami stron odpowiadający podziałowi pracy,
- c) część merytoryczną obejmującą:
  - wstęp: przedstawienie celu i problematyki pracy, stanu badań, podstawy źródłowej, wykorzystanych metod badawczych, struktury pracy,
  - rozdziały i podrozdziały merytoryczne pracy,
  - wnioski końcowe,
  - przypisy i bibliografię odnoszące się do wykorzystanej literatury
  - ponumerowany spis wykorzystanych materiałów ilustracyjnych (zdjęć, rycin, tabel, wykresów, map itp.) wraz ze źródłami,
  - ewentualne aneksy (np. wykorzystane narzędzia badawcze: formularze ankiet, scenariusze wywiadów).

5. Praca magisterska powinna spełniać następujące wymogi edytorskie:

- w części merytorycznej praca magisterska powinna liczyć nie mniej niż 90 tysięcy znaków wraz ze spacjami, nie licząc tabel, ilustracji i bibliografii,
- format A4, czcionka Times New Roman 12 pkt., interlinia 1,5 pkt.,
- system przypisów powinien być spójny i jednolity w całej pracy, zgodny z wybraną konwencją stosowaną w pracach naukowych,
- bibliografia powinna mieć układ alfabetyczny (bez numerowania). Bibliografię można podzielić na podmiotową i przedmiotową. Osobno należy wymienić źródła internetowe (z dokładnym adresem strony i datą dostępu) oraz wykaz omawianych filmów i/lub spektakli teatralnych (z nazwiskiem reżysera i datą premiery),
- praca wraz z załącznikami zapisana w formacie zgodnym z wymaganiami systemu APD używanego na UKW,
- strona tytułowa zgodna ze wzorcem określonym przez obowiązujące Zarządzenie Rektora UKW regulujące tę kwestię;

6. Dokonując merytorycznej oceny pracy, należy wskazać zarówno jej zalety i wady, odpowiednio je uzasadniając. Praca magisterska oceniana jest pod względem:
- zgodności treści pracy z jej tytułem,
  - prawidłowości przyjętego układu pracy (liczba i zawartość rozdziałów uzasadniona analizowanym problemem, spójność i logika przyjętego układu),
  - poprawności merytorycznej pracy (referowanie stanu badań, kompletność tez, umiejętność formułowania problemu badawczego, prawidłowy dobór i zastosowanie metod, technik i narzędzi badawczych właściwych dla podjętej w pracy problematyki, umiejętność zastosowania metodologii badań, umiejętność budowania hipotez naukowych, argumentacji i wnioskowania, umiejętność krytycznej analizy materiału źródłowego oraz problemowego referowania prac naukowych, zasadność zaproponowanych wniosków i/lub rozwiązań),
  - umiejętności doboru i wykorzystania literatury i źródeł oraz stopnia wykorzystania zawartych w niej ustaleń i ich krytycznej oceny,
  - oceny formalnej pracy pod względem poprawności językowo-stylistycznej (także ortograficznej i interpunkcyjnej) oraz poprawności techniki pisania pracy (aparat naukowy, odwołania, tabele, spisy itp.),
  - nowatorskiego ujęcia tematu pracy i możliwości wykorzystania wniosków wypływających z pracy (wyników badań własnych) w dalszych badaniach oraz we współczesnym społeczeństwie, zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju kultury.

§6

Rada Kierunku

1. Rada Kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków, na podstawie informacji od koordynatorów modułów dokonuje raz w roku przeglądu *Zagadnień na egzamin dyplomowy* i w przypadku konieczności ich modyfikacji dokonuje zmian i przedkłada je Prodziekanowi ds. kształcenia WH.
2. Prodziekan ds. kształcenia WH przedkłada proponowane zmiany do akceptacji Radzie Kolegium I.
3. Rada Kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków zatwierdza tematy prac dyplomowych oraz akceptuje promotorów poszczególnych prac. Na wniosek studenta/studentki podejmuje decyzję o zmianie promotora lub tematu pracy dyplomowej.
4. Rada Kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków sprawuje nadzór nad jakością prac dyplomowych i przedstawia propozycje działań naprawczych w celu podniesienia jakości i wartości dyplomów.
5. Rada Kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków w zależności od potrzeb uaktualnia i modyfikuje *Regulamin dyplomowania na kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków*.

§7

Postanowienia końcowe

Pozostałe kwestie związane z procedurą dyplomowania oraz egzaminem dyplomowym na kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków określają akty prawne wymienione w § 1 niniejszego *Regulaminu*.

Zagadnienia na egzamin dyplomowy
dla kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków
(studia I stopnia)

1. Wydarzenia, zjawiska i procesy dotyczące dziedzictwa kulturowego i ochrony zabytków, w których umiejscowiona jest tematyka pracy dyplomowej.
2. Warsztat naukowy historyka/historyka sztuki/archeologa/muzealnika (źródła, metody, dokumentacja).
3. Stan badań w zakresie problematyki stanowiącej przedmiot zainteresowania dyplomanta.
4. Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków jako studia interdyscyplinarne.
5. Dziedzictwo kulturowe w przestrzeni społecznej.

Zagadnienia na egzamin dyplomowy
na kierunku Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków
(studia II stopnia)

1. Znaczenie podejmowanych w pracy zagadnień w kontekście zrównoważonego rozwoju kulturowo-społeczno-gospodarczego (ochrona zabytków, rewitalizacja zabytków, rekonstrukcja historyczna/archeologiczna, parki kulturowe, szlaki kulturowe).
2. Problemy, perspektywy i postulaty badawcze dotyczące dziedzictwa kulturowego i ochrony dóbr kultury związane z tematyką pracy dyplomowej
3. Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym i Ochrona Zabytków jako czynnik zrównoważonego rozwoju (globalnego/regionalnego).
4. Badania terenowe i ich analiza pod kątem wartości historycznej, zabytkoznawczej, artystycznej oraz społecznej.
5. Krytyka i interpretacja źródeł oraz dokumentacji ikonograficznej.
6. Metodologia badań nauk humanistycznych.